

Na osnovi članka 26. Statuta Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje ("Narodne novine", br. 18/09., 33/10., 8/11. i 18/13.) Upravno vijeće Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje na 44. sjednici održanoj 25. rujna 2013. godine, donijelo je

E T I Č K I K O D E K S RADNIKA HRVATSKOGA ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje (u dalnjem tekstu: Etički kodeks) je skup pravila dobrog ponašanja koja se osnivaju na normama međunarodnog i unutarnjeg prava, kao i onim normama koje nisu izražene pravnim propisima, a nužne su za etično postupanje radnika Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u dalnjem tekstu: radnici Zavoda).

Članak 2.

Etičkim kodeksom se utvrđuju načela i pravila dobrog ponašanja u profesionalnim i međuljudskim odnosima radnika Zavoda prema građanima, javnim tijelima, sredstvima javnog priopćavanja, kao i međusobnim međuljudskim odnosima u Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (u dalnjem tekstu: Zavod), u svrhu da svaki radnik Zavoda svojim ponašanjem promiče ugled Zavoda.

Članak 3.

U obavljanju svojih poslova, radnici Zavoda obvezni su se pridržavati odredaba ovog Etičkog kodeksa, te obavljati poslove na način kojim se osigurava povjerenje javnosti u rad Zavoda kao javne ustanove.

II. OSNOVNA NAČELA

Članak 4.

Radnici Zavoda će se u obavljanju svojih poslova pridržavati sljedećih načela:

- a) postupati zakonito, profesionalno i stručno, u skladu s Ustavom, zakonima, podzakonskim aktima, kao i svim općim i posebnim propisima, te uputama Zavoda, vodeći računa o pravodobnom i točnom obavljanju poslova koji su im povjereni
- b) osnivati svoje odluke na načelu objektivnosti i neovisnosti u radu, te provjerenim činjenicama
- c) principijelno promovirati pravednost i ne diskriminirati određeni interes, bilo pojedinca ili grupe
- d) postupati nepristrano prema svim osiguranim osobama Zavoda, u javnom interesu, bez osobne dobrobiti ili koristi
- e) postupati na transparentan način, razmjenjivati informacije, znanja i iskustva
- f) poštivati načelo povjerljivosti i tajnosti u poslovanju te načelo zaštite podataka
- g) izbjegavati sukob interesa i poticati odanost Zavodu
- h) odnose i postupke osnivati na uljudnosti, pristojnosti, ljubaznosti, te dobroj vjeri u kompetenciji i poštenju suradnika
- i) poštivati načelo jednakosti, uvažavati individualne razlike radnika, osiguranih osoba i ugovornih subjekata Zavoda s obzirom na spol, dob, rasu, nacionalnost, etničko porijeklo, kulturu, religiju, tjelesne osobine, seksualnu orientaciju, jezik, socijalno - ekonomski status i slično
- j) svojim cijelokupnim ponašanjem ničim ne narušavati ugled Zavoda
- k) unaprjeđivati stručne kompetencije
- l) javna sredstva koristiti racionalno u skladu s manirama dobrog gospodara, a u okviru finansijskog plana Zavoda.

III. ODNOS PREMA OSIGURANIM OSOBAMA I UGOVORNIM SUBJEKTIMA ZAVODA

Članak 5.

Aktivnost radnika Zavoda isključivo je usmjerenja prema stručnom i profesionalnom pružanju potpore osiguranim osobama i ugovornim subjektima Zavoda i taj odnos ne smije ugroziti niti jedan drugi interes ili namjera.

Radnici Zavoda postupaju jednako prema svim osiguranim osobama i ugovornim subjektima Zavoda, bez diskriminacije ili povlašćivanja na osnovi dobi, nacionalnosti, etničke ili socijalne pripadnosti, jezičnog i rasnog podrijetla, političkih ili vjerskih uvjerenja ili sklonosti, invalidnosti, obrazovanja, socijalnog položaja, spola, bračnog ili obiteljskog statusa, spolne orientacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi.

Radnici Zavoda postupaju s posebnom pažnjom prema osobama s invaliditetom i drugim osobama s posebnim potrebama. U službenom ophodjenju radnici Zavoda služe se hrvatskim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom.

Državljanima Europske unije i drugim stranim državljanima osigurati će se komunikacija na stranom jeziku.

Članak 6.

Radnici Zavoda moraju u vrijeme rada i obavljanja poslova u svezi s radom biti primjereno odjeveni.

Neprikladnom odjećom smatraju se kombinezoni, kratke hlače, izrazito kratke suknje, majice s uskim naramenicama, odjeća s neprimjerenim sloganima ili natpisima, odjeća kojom se odaje dojam neurednosti, te odjeća za vježbanje.

Članak 7.

Radnici Zavoda obvezni su postupati jednako prema svim osiguranim osobama i ugovornim subjektima Zavoda, bez diskriminacije ili povlašćivanja na bilo kojoj osnovi iz članka 5. stavka 2. Etičkog kodeksa.

Radnici Zavoda u odnosu prema osobama iz stavka 1. ovog članka primjenjuju stručna znanja i postupaju u skladu s načelima iz ovog Etičkog kodeksa.

Članak 8.

Svi podaci i informacije o osobnom ili obiteljskom životu osiguranih osoba Zavoda koji su dostupni radnicima Zavoda. smatraju se profesionalnom tajnom.

Radnik Zavoda obvezan je čuvati profesionalnu tajnu u skladu s važećem Pravilnikom o tajnosti podataka i pravu na pristup informacijama Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: Pravilnik o tajnosti podataka).

Članak 9.

Odnos radnika Zavoda prema osiguranim osobama i ugovornim subjektima Zavoda mora biti stručan i profesionalan, temeljen na suradnji i međusobnoj razmjeni informacija.

Podatci o osiguranim osobama i ugovornim subjektima Zavoda smatraju se poslovnom tajnom u skladu s Pravilnikom o tajnosti podataka i pravu na pristup informacijama Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje.

Radnici Zavoda koji obavljaju financijsko-računovodstvene poslove, poslove nabave ili koji su odlukom naručitelja imenovani kao ovlašteni predstavnici naručitelja za provedbu postupaka javne nabave, moraju osigurati povjerljivost financijskih podataka, te podataka koji se odnose na provedbu javnih nadmetanja do objavljivanja rezultata nadmetanja.

Radnici Zavoda u pružanju usluga osiguranim osobama i ugovornim subjektima Zavoda primjenjuju stručna znanja i postupaju u skladu s načelima iz ovoga Etičkog kodeksa.

Članak 10.

U odnosu prema drugim institucijama radnici Zavoda potiču razmjenu iskustava, znanja informacija u svrhu razvoja tržišta rada i razvoja partnerstva.

IV. MEĐUSOBNI ODNOŠI RADNIKA ZAVODA

Članak 11.

Zabranjena je svaka vrsta uznemiravanja između radnika Zavoda.

Uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugom radniku s ciljem povrede ili koje stvarno predstavlja povredu njegovog osobnog dostojanstva, koje ometa njegovo obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu njegova života.

Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih okolnosti ili koji drugog radnika zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Svaki radnik ima pravo prijaviti uznemiravanje koje je počinio drugi radnik.

Na radnika koji je prijavio uznemiravanje ne smije se izvršiti nikakav pritisak.

Članak 12.

Međusobne odnose radnici Zavoda obvezni su izgrađivati na uzajamnom poštivanju, potpori, povjerenju i suradnji.

Radnici Zavoda obvezni su međusobno razmjenjivati mišljenja i informacije o pojedinim stručnim pitanjima.

Radnici Zavoda u međusobnoj službenoj komunikaciji, odnosno razmjeni informacija, ovlašteni su služiti se odgovarajućim načinima prema potrebi i to: usmeno, pisano, elektroničkom poštom, te faksom.

Nedopušten je bilo koji oblik diskriminacije i netolerantnosti u međusobnim odnosima.

Članak 13.

Radnici Zavoda obvezni su poštivati načelo subordinacije, biti otvoreni za suradnju, te savjesno izvršavati dogovorene zadatke.

Članak 14.

Ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja Zavoda, te voditelji regionalnih ureda, voditelji područnih službi, rukovoditelji službi, odjela, odsjeka i voditelji ispovista obvezni su izgrađivati suradnički odnos, razmjenjivati mišljenja i iskustva, poticati profesionalni razvoj, timski rad i komunikaciju, uvažavati različitosti i izgrađivati toleranciju, te pružati stručnu pomoć.

Članak 15.

Radnici Zavoda ne smiju bez odobrenja ravnatelja Zavoda, koji predstavlja i zastupa Zavod, sklapati poslove iz djelatnosti koju obavlja Zavod (zakonska zabrana natjecanja).

Zavod i radnik mogu ugovoriti da se određeno vrijeme nakon prestanka ugovora o radu, radnik ne smije zaposliti kod druge osobe koja je u tržišnom natjecanju sa Zavodom, te da ne smije za svoj račun ili račun treće osobe sklapati poslove kojima se natječe sa Zavodom (ugovorna zabrana natjecanja).

Na zakonsku i ugovornu zabranu natjecanja na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o radu.

V. JAVNI NASTUPI RADNIKA ZAVODA I DAVANJE INFORMACIJA

Članak 16.

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanjima u kojima predstavlja Zavod, radnik mora iznositi stajališta Zavoda u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem, te odredbama ovog Etičkog kodeksa.

Pri iznošenju stajališta Zavoda i svojih osobnih stajališta, radnik mora štititi osobni ugled, te ugled Zavoda.

U javnim nastupima u kojima radnik ne predstavlja Zavod, a koji se na bilo koji način odnose na poslove iz područja rada Zavoda ili se odnose na poslove koje obavlja radnik u Zavodu, radnik Zavoda ne smije iznositi podatke koji bi mogli našteti ugledu javne službe i narušiti povjerenje građana u rad javne ustanove, te ako bi iznošenje takvih podataka predstavljalo povredu dužnosti čuvanja poslovne tajne, ili ako bi to bilo u suprotnosti s drugim zakonom, zaštićenim interesima građana i pravnih osoba.

U javnim nastupima u kojima radnik ne predstavlja Zavod i ne predstavlja se kao radnik Zavoda, odnosno javnim nastupima koji nisu tematski povezani s javnom ustanovom, odnosno područjem rada u Zavodu u kojem je zaposlen, radnik ne treba posebno odobrenje ravnatelja za nastupe u medijima, ali je pri tome obvezan paziti na ugled javne ustanove i osobni ugled.

VI. PRIMANJE DAROVA I DRUGIH DOBARA

Članak 17.

Radnici Zavoda ne smiju se koristiti svojim poslom i položajem radi ostvarivanja imovinske koristi za sebe ili drugoga. Radnici Zavoda ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove za koje postoji razborita prepostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.

Radnik Zavoda koji primi dar, a nije u suprotnosti s odredbom stavka 2. ovog članka, ne smije primiti dar u vrijednosti višoj od 500,00 kuna.

Dar koji primi radnik Zavoda, a čija vrijednost prelazi iznos od 500,00 kn, postaje vlasništvo Zavoda.

VII. SUKOB INTERESA I ODANOST ZAVODU

Članak 18.

Radnici Zavoda obvezni su biti odani Zavodu i izbjegavati sukob interesa.

Nije dopušteno sudjelovati u bilo kakvim aktivnostima koje dovode u pitanje odanost Zavodu ili mogu dovesti do sukoba interesa, te negativno utjecati na ugled Zavoda.

Sukob interesa mogu uzrokovati obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, antagonizmi i slično.

Potrebno je poticati neovisnost svih djelatnosti izvan Zavoda kako one ne bi bile u sukobu s profesionalnim obvezama radnika u Zavodu.

Članak 19.

Radnici Zavoda, kao i članovi uže obitelji, ne smiju biti vlasnici ili suvlasnici dobavljača koji sudjeluju u javnom natječaju ako se natječu za nabavu roba i usluga u Zavodu. Ako postoji dvojbeni angažman, radnik mora tražiti suglasnost ravnatelja Zavoda.

Članak 20.

Ugovori o javnoj nabavi ili drugi ugovori ne smiju se sklapati s gospodarskim subjektima u kojima ravnatelj Zavoda ili član Upravnoga vijeća Zavoda obavlja upravljačke poslove ili je vlasnik poslovnog udjela, dionica, odnosno drugih prava na osnovi kojih sudjeluje u upravljanju, odnosno u kapitalu tog gospodarskog subjekta s više od 0,5%.

VIII. PRITUŽBE NA NEPOŠTIVANJE ETIČKOG KODEKSA I IMENOVANJE OSOBE

Članak 21.

Ravnatelj Zavoda će posebnom odlukom u regionalnim uredima Zavoda i područnim službama Zavoda imenovati povjerenika za etiku ovlaštenog za prikupljanje i rješavanje pritužbi vezanih za povredu Etičkog kodeksa.

Povjerenik za etiku provodi postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe, te priprema izvješće ravnatelju Zavoda o provedenom postupku.

Povjerenik za etiku obvezan je u roku od 30 dana od dana primitka pritužbe provesti postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe te pripremiti odgovor podnositelju pritužbe, koji dostavlja ravnatelju Zavoda.

Povjerenik za etiku obvezan je provesti postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe i na osnovi anonimne pritužbe.

Povjerenik za etiku može po potrebi predložiti ravnatelju Zavoda pokretanje postupaka zbog povrede radne obveze utvrđene zakonom, Pravilnikom o radu Zavoda ili drugim propisom.

IX. UPOZNAVANJE RADNIKA S ETIČKIM KODEKSOM

Članak 22.

Odgovorna osoba Zavoda ili osoba koju ona ovlasti obvezna je sve radnike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa. Radnici koji se primaju u radni odnos prije potpisivanja ugovora o radu moraju biti upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

X. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Članak 23.

Ovaj Etički kodeks objavit će se na web stranici Zavoda.

XI. STUPANJE NA SNAGU

Članak 24.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 025-04/13-01/319

URBROJ: 338-01-01-13-1

Zagreb, 25. rujna 2013. godine

Predsjednik

Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda
za zdravstveno osiguranje

prim. mr. sc. Marijan Cesarik, dr. med.

JK

